D·N
25/8 1951

Affären Vendel och utrikesledningen

För en månad sedan meddelade Dagens Nyheter att legationsrådet Vendel, vid denna tid konsul i Stettin, den 6 april 1940 i en rapport till Berlinbeskickningen lämnat uppgifter som tydde på att en invasion i Norge var omedelbart förestående; denna rapport hade emellertid förkommit på beskickningen i Berlin och alltså aldrig delgivits det svenska utrikesdepartementet. I en av utrikesdepartementet någon tid senare utfärdad kommuniké uppgavs att de vid Berlinbeskickningen vid denna tid verksamma högre tjänstemännen icke kunde erinra sig denna episod. Genom den redogörelse som hr Vendel nu givit i Dagens Nyheter (den 22 augusti) kan det anses säkerställt att en sådan rapport verkligen avgivits. Redan 1942 hade hr Vendel muntligen och 1945 skriftligen lämnat meddelande till utrikesdepartementet om den förkomna rapporten, och det måste anses stå utom varje tvivel att hans uppgifter vid dessa tidpunkter inte kunde grunda sig på ett minnesfel. Även andra av hr Vendel lämnade upplysningar ställer förhållandena vid denna tid i en egendomlig belysning; det var för honom tydligt att en läcka fanns vid Berlinbeskickningen, och han ansåg sig rent av vid ett tillfälle, den 11 november 1943, böra tillställa kabinettssekreteraren en förtrolig promemoria med hemställan att en avskrift icke finge lämnas till Berlin. Det är förbluffande att varken utrikesdepartementet eller Berlinbeskickningen under dessa tider ansåg sig böra ingripa för att säkerställa sekretessen vid rapporteringen.

Det öppna brev som utrikesministern för några veckor sedan (den 27 juli) publicerade i Dagens Nyheter rörande affären Vendel kommer likaväl som utrikesdepartementets nyss berörda kommuniké i en underlig dager genom hr Vendels senaste inlägg. Hr Vendel slår fast under åberopande av samtal och brevväxling att utrikesministern på punkt efter punkt lämnat oriktiga uppgifter. Hr Vendel har i själva verket avskedats under hänvisning bl. a. till det förtjänstfulla och av departementet upptagna förslaget om indragning av beskickningschefsposten i Havanna; han har icke, såsom hr Undén insinuerade, ändrat sin mening om behövligheten av denna post. Likaså har hr Vendels redogörelse till vissa tidningar för revolten i Bogotá på våren 1948 åberopats som skäl för hans försättande i disponibilitet. Såsom särskilt stötande måste betecknas att utrikesministern offentligen förklarat att "hr Vendel funnit det mera angeläget att underrätta pressen om sina iakttagelser än att delge dem till UD". Detta grundfalska påstående har hr Undén vidhållit även sedan dess oriktighet framhävts i Dagens Nyheter. Det verkliga förhållandet var att hr Vendel först sände en rapport till UD, sedan en mera begränsad redogörelse till fyra ledande tidningar i Stockholm. Påpekas bör också att denna redogörelse icke var avsedd att publiceras i hr Vendels namn, vilket också redan vid tiden för redogörelsens publicering meddelades utrikesdepartementet.

Själva frågan om hr Vendels försättande i disponibilitet behöver i detta sammanhang icke diskuteras. Det väsentliga är att ärendet handlagts på ett sätt som blamerar utrikesledningen och ur hr Vendels synpunkt måste te sig upprörande. En beskickningschef hemkallas under förespegling om att han skall fortsätta sitt arbete inom utrikesdepartementet; när han kommer hem visar det sig att man inte tänkt på något dylikt arbete. Utrikesministern förebär som motiv för avskedandet två uppenbart ohållbara skäl: hr Vendels eget förslag om indragning av Havannaposten och hans tre år tidigare gjorda meddelanden till vissa tidningar. Då utrikesministern kritiseras för sitt handlingssätt kommer han med en rad falska uppgifter till pressen och förolämpar ytterligare den avskedade genom det kränkande påståendet att denne skulle ha varit mera angelägen om att rapportera till pressen än till utrikesdepartementet. Alldeles oberoende av inställningen till hr Undéns politik och hans tidigare påtalade rent tekniska blamager borde man kunna vara överens om att detta uppträdande mot en avskedad ämbetsman vittnar inte bara om dåligt handlag, utan om bristande känsla för sanningen och en tjänstemans heder.

Skatten i Stockholm

De mer definitiva beräkningar över skattebehovet i Stockholm som finansborgarrådet Bergvall framlagt i sitt yttrande till stadskollegiet bekräftar de farhågor han tidigare uttalat. De stigande utgifterna till följd av vissa nödvändiga utvidgningar av den kommunala verksamheten och framför allt till följd av inflationen har fullständigt rubbat de tidigare gällande grundvalarna för huvudstadens skattesatser. Kommer härtill — vilket inte är medräknat i de nu framlagda siffrorna — större krav på omedelbar avskrivning av kommunala investeringar, blir situationen än värre, också om 1952, ett år som skall betalas med 1950 års låga inkomster, blir det finansiellt mest besvärliga.

Den skattesats på 12:09 som det hela pekar på kommer finansborgarrådet säkerligen aldrig att acceptera; genom att i den pågående statgranskningen pressa ned utgifterna avser han att hålla den ofrånkomliga skattestegringen inom rimligare gränser. Men naturligtvis är inte denna nedpressning av utgifterna något i och för sig önskvärt. Också om en del kan vinnas genom rationaliseringar i förvaltningen, måste huvudparten gå ut över saker som vi alla helst skulle vilja genomföra. Och att alltför länge uppskjuta de nödvändiga investeringarna i kommunikationer, socialvård, skol- och sjukhusbyggen, trivselanordningar och annat kan inte gå för sig. Vi kan inte för stundens skattelättnad betala priset av allvarligt sänkt standard i framtiden.

En anledning till dessa bekymmer är den föregående Stadshusregimens ringa förtänksamhet. Den lättsinniga finanspolitiken, de ständiga uppskoven med stadsregleringen, förseningen av tunnelbanebygget — allt sådant får vi nu lida av. I sig själv avgörande är emellertid en annan sak: statsmakternas ekonomiska politik och den inflation som tvingat fram nya och åter nya utgifter och som genom arbetskraftsbrist och produktionsflaskhalsar fördyrar och fördröjer allt rationaliseringsarbete. Den progressiva statsskatten ger staten en vinst på inflationen; dess inkomster stiger med medborgarnas nominella inkomster i snabbare takt än den automatiska utgiftsökningen. På det sättet förhåller det sig inte med den kommunala, proportionella skatten. Där måste kravet på stigande inkomster ta sig uttryck i en omräkning i form av höjd skattesats. Staten tar automatiskt ut av medborgarna vad en kommun måste ta ut genom fullt synliga — men därför ej mer kännbara — skattehöjningar.

Kriget och Kaesong

Ur de olika rapporter som under de senaste dygnen anlänt från Korea kan en slutsats dras: läget har blivit så spänt att det för närvarande snarast är en formsak huruvida förhandlingarna om ett vapenstillestånd skall betraktas som strandade eller ej. Det har visserligen tidigare förekommit ett par avbrott som visat sig övergående; vid bägge tillfällena var det FN-parten som vägrade fortsätta innan kommunisterna accepterat en ordning som var nödvändig för att några diskussioner alls skulle kunna äga rum. Den senaste kommunistiska manövern syftar däremot av allt att döma enbart till att förolämpa FN-delegationen med överhängande risk för förhandlingarnas mer eller mindre definitiva sprängning.

Man kan då fråga sig huruvida Kaesongförhandlingarna för kommunisternas del från början till slut varit rena bedrägeriet. Förmodligen får kommunisternas beteende delvis ses mot bakgrunden av att utvecklingen på FN-sidan inte följt de kommunistiska ritningarna. Den nyligen igångsatta FN-offensiven är visserligen "begränsad", men dock tillräckligt omfattande för att falla utom ramen för vad man på kommunistiskt håll torde ha väntat. Även FN-stridskrafternas flygverksamhet har varit intensiv, fastän den enligt general Ridgway ingalunda varit tillräcklig för att hindra den uppmarsch, de omgrupperingar och truppkoncentrationer som under hela vapenvilan ägt rum bakom den kommunistiska fronten. Det förefaller sannolikt att man i Peking ursprungligen räknat med förhandlingar i skuggan av ett allt starkare kommunistiskt tryck. Dessa förhoppningar har inte bara gäckats, utan på sistone förbytts i sin motsats. Om detta resonemang är riktigt, skulle det betyda att när kommunisterna nu lägger dynamit under förhandlingsmaskineriet är en av orsakerna den att deras fälttågsplan för överläggningarnas gång har slagit fel.

Den kommunistiska förhandlingstaktiken har hela tiden gått i omedgörlighetens och ohövlighetens tecken, i varje fall när det gällt frågan om demarkationslinjens sträckning. I förra veckan tyckte sig vissa iakttagare kunna skönja symtom på kommunistisk resonlighet — Pekingradion talade t. o. m. om "modifikationer" —, men i tisdags förklarades i en halvofficiell FN-kommuniké att de kommunistiska delegaterna förblivit oemottagliga för militär logik, oeftergivliga i sina krav, outgrundliga i sitt sätt att framlägga dem och orubbliga i sitt motstånd mot alla ändringsförslag. Det är vidare påfallande att de kommunistiska radioutsändningarna blivit allt aggressivare och ånyo innehållit proklamationer om amerikanernas fullständiga fördrivande från Korea etc. Detta passar väl ihop med de senaste anklagelserna mot FN-flyget för mordförsök på de kommunistiska delegaterna.

Under sådana förhållanden behöver det inte sägas vilkendera parten som bär ansvaret för att förhandlingarna kanske också formellt bryter samman. Efter de senaste chikanerna tycks general Ridgway för övrigt vara ovillig att återuppta överläggningarna med mindre än att kommunisterna ändrar taktik. Tonen är på bägge sidor så skarp att nya sammanträden förefaller otänkbara såvida inte utgångsläget förbättras. Det har vidare för FN-delegationens del visat sig ytterst olämpligt att behöva bege sig till det av kommunistiskt territorium omgivna Kaesong i stället för att — som general Ridgway ursprungligen föreslog — sammanträda ombord på ett neutralt fartyg. Mycket tyder på att det skede i Koreakrigets historia som varit förknippat med namnet Kaesong går mot sitt slut.

PRESSGRANNAR

Bankofullmäktiges förslag om räntereglering och kreditransonering kritiseras av Svenska Dagbladet (h), som under rubriken "Nytt skott i regleringsfloran" skriver bl. a. följande:

Detta förslag, som torde sakna motstycke i något annat land, är grundat på en utomordentligt svag analys av de ekonomiska krafternas spel på kreditmarknaden. Den analogi, som riksbankens expertis drar mellan en spekulativ varuprisstegring och en av kapitalknapphet utlöst räntestegring, haltar betänkligt. All erfarenhet visar att man aldrig kan få tillnärmelsevis samma spekulativa stegring av räntan som av varupriserna. En låntagare måste ta helt andra hänsyn till framtiden, särskilt på längre sikt, än vad en köpare av knappa råvaror och andra förnödenheter behöver göra. Det ligger därför i sakens natur att räntan reagerar långt trögare och med vida mindre utslag än varupriserna. Redan detta förhållande borde ha manat till eftertanke. Men härtill kommer att riskerna av en reglering av räntan och ett räntestopp äro mycket större och vida mera svårbedömbara än de osäkerhetsmoment som vidlåda en kontroll av varupriserna. En räntekontroll och ett räntestopp, som verkligen är effektivt, få sannolikt en långt mera konserverande och framstegshämmande effekt än den redan i och för sig betänkliga priskontrollen. Blir ränteregleringen återigen icke effektiv — och bl. a. eftersom vi icke ha den administrativa apparaten för en sådan kontroll, är en sådan utveckling högst sannolik — löper man å andra sidan risken av att den nuvarande kapitalmarknaden spränges sönder och ersättes av en svart eller grå marknad, där varjehanda överdrifter och avarter frodas.

Förslagets genomförande skulle innebära den mest ingripande reglering näringslivet hittills varit utsatt för; den skulle träffa hjärtpunkten.

En allvarlig stöt mot förslaget om samregering tror sig Ljusnan (fp) sätta in genom att ta upp frågan om riksdagens ställning.

Förhållandet är snarast det att Dagens Nyheter under sin argumentering för samregeringstanken ej tagit upp det viktigaste i det politiska systemet: riksdagens ställning. Att bygga samregerandet på förutsättningar som inte är helt bäriga, men försumma att djupanalysera riksdagens i den tänkta nya situationen kan knappast vara riktigt. Pressen kan inte fylla de funktioner som skall tillkomma riksdagen som kontrollerande samhällsmakt och bör inte föras fram som substitut för en av regeringsmakten säkerligen väl behärskad riksdag. Det finns många reformer som är tänkbara för att åstadkomma en effektivare och "livligare" riksdag — den uppgift som granskare av regeringens åtgärder som konstitutionsutskottet har borde lösas mycket bättre — men inte kommer det att stimulera till ökad självständighet från riksdagens sida, att flertalet partier har förtroendemän i regeringen.

Riksdagens ställning har visst inte förbisetts. Tvärtom utgår kravet på permanent samlingsregering bl. a. just från att riksdagen beträffande en rad viktiga beslut saknar reellt i flytande — tag t. ex. den ekonomiska politiken med förhandlingarna mellan regeringen och organisationerna såsom det många gånger viktigaste momentet. En rad ekonomiska frågor av stor betydelse har därtill riksdagen inte ens formellt något att göra med. Då så många beslut av stor räckvidd fattas inom regeringen, bör alla demokratiska partier ha möjlighet att påverka deras utformning redan i denna instans.

Härtill kommer att riksdagens, eller rättare sagt de enskilda riksdagsmännens, ställning säkerligen blir mer fri i förhållande till ministären under en samregering än under en majoritetsregim, vars knappa majoritet tvingar det största partiet eller den största gruppen av partier att sluta upp kring regeringen i alla viktiga frågor. Kravet på partidisciplin blir mindre, personer med mer självständig läggning får större möjligheter att göra sig gällande — unga riksdagsmäns framgång blir mindre beroende av den egna partiledningens välvilja. Förhållandena under krigsåren kan man inte, såsom Ljusnan gör, åberopa. Den gången var det frågan om en sammanskrämd samlingsregering.

Sovjets vägran att acceptera Sveriges och Danmarks förslag att hänskjuta frågan om Östersjöns territorialvatten till Haagdomstolen kommer inte överraskande, påpekar Stockholms-Tidningen (fp):

Den går tvärtom helt i linje med denna stats sedan länge välbekanta umgängesvanor med sina grannar: att bakom mycket fagert tal om fred, rätt och samförstånd i praktiken föra ett ohöljt maktspråk.

Ryssarna vet tydligen alltför väl att deras anspråk på 12 sjömils territorialvatten saknar grund i internationell rätt och vågar därför inte underkasta sig en opartisk, internationell domstols avgörande. Att de genom denna vägran inkräktar på vänskapliga grannars traditionella rättigheter och orsakar dessa stora svårigheter bekymrar dem mycket litet.

Hur föga de eftersträvar samförstånd med grannarna har ju därutöver klart framgått därav att de även utanför denna självvalda gräns ideligen trakasserat svenska och danska fiskare och förhindrat dessa att utöva sitt vällovliga näringsfång, fortsätter Stockholms-Tidningen:

Det hela är en förträfflig illustration till Sovjets freds- och samarbetsvilja. De nordiska länderna kan svårligen nöja sig med detta svar, men vilka åtgärder som nu kan komma att vidtagas blir först aktuellt sedan vårt UD fått motta och haft tillfälle att studera den ryska noten och därefter överlagt med Danmark.

Stadsplanering och stadsförstånd

Av
GUNNAR LECHE

Stadsarkitekt Gunnar Leche, Uppsala, bemöter här de kritiska synpunkter som fil. kand. Göran Lindahl framförde i sin artikel "Stadsplanering i det blå" (21/8) och berör också professor Sten Velanders inlägg (23/8).

EFTER EN HISTORISK inledning kommer fil. kand. Göran Lindahl fram till att det går en gräns i det moderna stadsplanetänkandet omkring år 1940. Under trettitalet den programmatiska internationalismen med intellektuella målsättningar, under fyrtitalet till sitt yttre mera nationellt formade gruppsamhällsbildningar kring ett community centre. Mot denna senare utvecklingsform och mot vår tids stadsplanerare vänder sig författaren i de mest fördömande ordalag. Han kallar det en planering "för småbarn och folkpensionärer, måhända också för exceptionellt fromsinta asteniker", och upphovsmännen anser han vara "oombedda samhällsreformatorer, insvepta i en tät sky av amatörsociologiska slagord och till brädden uppfyllda av diffusa utopier".

Vad vill författaren då ge i stället? Hur skall hans samhällsbyggnad förverkligad i tre dimensioner se ut, om han nu har nån? Trots ivrigt spanande finns i den långa artikeln endast två anvisningar som, bland allt det negativa, möjligen kan ge ledning åt vad skribenten eventuellt själv skulle vilja. Författaren ifrågasätter på ett ställe "om inte flertalet svenska tätorter borde vara lämpade för en vida starkare koncentration", och om Uppsala anser han "stadsplanerarens främsta uppgift vara att undan för undan röja upp i de centrala kvarterens kåkmyller för att skapa en koncentrerad, levande och trafiktekniskt riktig storstadsmiljö".

Koncentration, levande storstadsmiljö?

Riva ned, bygga tjockare och högre, är det så författaren vill? Kanske menas att den åldrande reklamutopisten Le Corbusiers storhus i Marseille, ett samhälle som går i höjden under ett platt tak, vore koncentrationsidealet för svenska tätorter? Tror författaren att "medborgarna bättre skulle aktiveras till ett ökat samhällsintresse" genom att bo i en sån klump? Jag tror de bleve aktiverat förbannade, men kanske inte så filosofiska.

Ger man sig in på det praktiska samhällsbyggandets problem, bör man åtminstone kunna begära ett visst matematiskt undermedvetande. En känsla som säger att varje invånare behöver exempelvis hundra kubikmeter byggnadsvolym till bostad och arbetslokal. Och att ett växande samhälle behöver lika många gånger hundra kubikmeter mera husvolym som dess invånarantal ökar. Kan eller vill man inte riva det gamla och hårdexploatera, så måste samhället breda ut sig i yta. Vill man däremot ha det gamla och det tillkommande behovet på samma plats, måste man under rivnings- och uppbyggnadstiden ge de där boende tak över huvudet, dvs. bygga provisoriska baracker åt dem någon annanstans.

Vilken väg har valts tidigare och särskilt under och efter sista världskriget? Jo, att bygga för gott åt de nytillkommande någon annanstans. Inte att först bygga provisorier, sen riva ned det gamla och så bygga nytt för både de gamla och nya invånarna och sen riva provisorierna. Den tidigare positiva vägen har utstakats av det sunda bond-, nej bättre — stadsförståndet, och därigenom har våra starkt befolkningsväxande samhällen ökat både i byggvolym och markyta.

Genom professor Sten Velanders inlägg har kandidat Lindahl fått en vapendragare med tonvikt på det ekonomiska. Professorn säger att man aldrig gjort några beräkningar av vad gruppsamhällsbyggandet kostar, och därför fattas det som skulle ge planeringen ideellt innehåll. Menar han att exploatering på jungfrulig mark skulle bli dyrare än i stadskärnan? Då vet han inte mycket om våra dagars priser på saneringsfastigheter och central mark, och när han sen säger att det inte blivit något över för parker och lekplatser, så jävas han direkt av verkligheten. Att det fattas en del ideallokaler i nyområdena är nog så sant, men inte beror det på att det i sig skulle blivit dyrare där, det får skrivas på tidens allmänna kärvhet. Att ytterområdena behöver kompletteras är nog så visst, men när professor Velander slutar med att säga att det är de nya områdena snarare än cityt som skall saneras, då är han väl inne i den ekonomiska orimligheten. Lika litet som Lindahl ger han någon positiv anvisning för hur ett växande samhälle skall bereda byggkub åt sina invånare.

Något måfåbyggande är sannerligen inte det nya. Bakom planeringsarbetet ligger, det kan alla som på allvar vill tränga in i frågan förvissa sig om, ingående beräkningar, och nog så många faktorer tas med. Både gatu-, lednings- och grundkostnader i förening med råmarkspriser, kommunikationer och mycket annat. Någon tilltro till våra ansvariga förtroendemäns och experters ekonomiska sinne måste man väl ändå ha, även om professor Velander tror att arkitektens arbete bara är att "lavera".

Detta i sak, sen må man klaga på de yttre former under vilka utbyggandet av våra församhällen skett. Trettitalets raka gator och massmultiplicerade lamell- och höghus har redan fått sitt från många kritiker. Man må även ironisera över tendenserna i fyrtitalets byggomväxling, av Göran Lindahl kallad "lekstugedemokrati", "utsuddning av klassgränser" och "försök att övervinna konkurrensmentaliteten". Det är dock oförståeligt att för yttre, diskutabla formers skull vilja kasta över bord ej blott dessa två årtiondens vägledande normer, utan även de grundtankar för den öppnare boende- och samhällsutformning som har djupa rötter bortom detta sekels begynnelse inom alla kulturländer. Och gör man det, som författaren synes vilja, för att i stället bjuda på hårdexploatering med storstadsmiljö, då blir det närmast urreaktionärt.

Kandidat Lindahls skäl för detta väldiga baksteg skulle närmast vara att han finner gruppsamhället verklighetsfrämmande. Han tycks tro att "en modern storstadsbo" för dessa yttersamhällens skull måste avstå från "högklassiga specialaffärer, stora varuhus och ett varierat nöjesliv". Vad han sen räknar till storstad växlar visst åtskilligt. Han fördömer lika friskt samhällena vid Årsta utanför Stockholm som de kring Uppsala, vilken senare stad han — trots den minst tiofaldiga befolkningsskillnaden — gör den äran att önska en "storstadsmiljö".

Ehuru de båda städernas bristfälliga kärnor icke har blivit sanerade och deras nya gruppsamhällens community centres ej helt fått utbyggas, så har de dock under senare tid fått vissa sådana komplement att varken Stockholms- eller Uppsalabon helt behöver avstå från en modern tids njutningar, även om nöjeslivet i sina rikaste former inte för alla finns att få alldeles utanför tamburdörren. För förstadsbon i de citerade städerna är det för att nå dem en skillnad i tidrymd på mellan tre kvart och en timme mot respektive 10 minuter à en kvart. Men si, det er en anden historie...

De grundtankar som ligger bakom planerandet av gruppsamhällen är familj och barn. De orden saknas helt i kandidat Lindahls artikel. Det lär väl inte ha undgått honom att det inom boendet och byggandet har pågått en omfattande forskning, och trots de bistra tiderna har just rörande dessa primärgrupper i befolkningen gjorts många rön, vilkas resultat varje ansvarskännande planerande och byggande arkitekt lär söka omsätta och bättra. Det är en allvarlig sak att offentligt påstå att en i det allmännas tjänst arbetande kår utövar sitt yrke helt i det blå.

Även om "amatörsociologiska slagord" från dessa branschmän skulle råka äckla vetenskapsmannen, så väntar man sig att han bör se mera till sak än lyss på ord. Man bör i sociologisk forskning noga undvika att ställa en sådan fråga som: I vilken bostad vill ni helst bo, och var bör den helst ligga? Ty då kan man få till svar: I en småstuga i Humlegården.

All öppen diskussion och kritik både av lek- och fackmän kan, särskilt på dessa områden, vara nyttig och välgörande. Men man frågar sig om det är någon mening i att inför allmänheten — på ett även så spirituellt sätt som kandidat Lindahl gjort — helt förkasta de församhällen som nu byggs för att orda om och kanske fresta folk med att få bo i en förtätad, livlig storstadsmiljö, något som varken han eller någon annan kan förverkliga.

Förty han pratar i det blå.

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon: 22 40 00
Telegramadress: Dagsnyheter
Postgiro nummer { 1616 för annonser) 1617 för prenumeration)
Chefredaktör: Herbert Tingsten (Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: Leif Kihlberg
Redaktionschef och ansvarig utgivare: Sten Hedman
Dagens Nyheters Aktiebolag: Verkst. direktör: Helge Heilborn

PRENUMERATIONSPRISER
A-Stockholmsupplagan

	Stor-Sthlms tidningsområde	Övriga landet
Månad	kr. 5:75	kr. 5:50
Kvartal	„ 16:75	„ 16:—
Halvår	„ 33:—	„ 31:50

ANNONSPRISLISTA daterad 1/7 1951 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Sthlm.

Bergskyddsrum i sex städer

— Avsevärda luckor återstår att täppa till innan det svenska civilförsvaret är färdigrustat, men det senaste arbetsåret har betytt ett stort steg framåt, sade generaldirektör Sundelin vid en konferens på fredagen där beredskapen inom olika viktiga delar av civilförsvaret belystes.

All i civilförsvaret inskriven personal skall utbildas. Den uppgår nu till 900.000 personer. Utbildningen har i full omfattning kommit i gång först under det senaste budgetåret. För närvarande är 40 procent av befälet och 30 procent av manskapet utbildade. Ett 25-tal instruktions- och upplysningsfilmer skall användas i höstens utbildning.

Efter kriget har vi byggt 15.000 skyddsrum i källare med plats för omkring en miljon människor. Detta arbete pågår med en takt av omkring 2.000 per år eller 100.000 skyddsrumsplatser.

Arbetet har påbörjats eller kommer att påbörjas med tio större bergskyddsrum för civilbefolkningen, tre i Stockholm, två i Göteborg, två i Malmö samt ett i Norrköping, Västerås och Katrineholm. De tre anläggningarna i Stockholm blir av betydande storleksordning och beräknas vid maximal beläggning ge skydd åt 32.000 personer.

Med hänsyn till den ökade risken för skadechocker efter anfall med tunga bomber eller atombomber har civilförsvarets sjukvårdstjänst lagts om radikalt för att kunna möta de våldsamma påfrestningar den kommer att ställas inför.

Tidningsutgivarföreningen har underrättat poststyrelsen om att tidningarna före årsskiftet, då postavgifterna höjs, kommer att begära förhandlingar med styrelsen om samtliga de extra ersättningar som då utgår till postverket för tidigareläggning av tidningsutbäringen i på olika platser i landet.

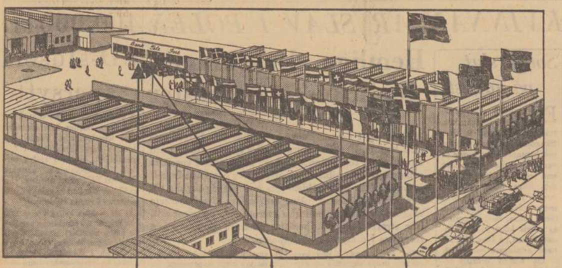

Här
ligger S:T ERIKSMÄSSANS bank
Även i år erbjuder Handelsbanken utställare och besökare på S:t Eriksmässan snabb och bekväm bankservice. På bankkontoret i paviljong 4 kan Ni i lugn och ro sköta Edra bankaffärer. Sakkunnig personal står till Ert förfogande, bl. a. med upplysningar i frågor som rör utlandsaffärer.
Öppet vardagar kl. 10—13 & 14—16 söndagar 13—15. Telefon 61 80 58.

Here
is the Bank of the St. Erik's Fair
This year, too, the Handelsbanken offers exhibitors at and visitors to the St. Erik's Fair rapid and convenient banking service. At its Bank Office in Pavilion 4 you can transact your banking business in peace and quiet. An expert staff is at your disposal for furnishing information on questions dealing with foreign business etc.
Open on weekdays: 10—13 hrs. and 14—16 hrs. On Sundays: 13—15 hrs. Telephone: 61 80 58.

Ici
la banque de la FOIRE DE ST ERIK
Cette année aussi Handelsbanken met à la disposition des exposants et des visiteurs de la Foire de St Erik un service bancaire rapide et pratique. Dans les bureaux que la banque a ouverts au pavillon 4, vous pouvez vous occuper en toute tranquillité de vos affaires de banque. Un personnel compétent est à votre disposition et peut entre autre vous fournir des renseignements sur les questions concernant les affaires avec l'étranger.
Ouvert jours non fériés: de 10 h. à 13 h. et de 14 h. à 16 h. Dimanches: de 13 h. à 15 h. Téléphone 61 80 58.

Hier
liegt die Bank der ST. ERIKSMESSE.
Auch in diesem Jahre bietet die Handelsbank Ausstellern und Besuchern der St. Eriksmesse ihren prompten und bequemen Kundendienst an. Auf dem Bankkontor im Pavillon 4 können Sie in aller Ruhe Ihre Bankgeschäfte besorgen. Sachkundiges Personal steht zu Ihrer Verfügung, auch mit Auskünften über Fragen der Auslandsgeschäfte.
Geöffnet werktags 10—13 und 14—16 sonntags 13—15. Telefon 61 80 58.

SVENSKA HANDELSBANKEN

Huvudkontor: Arsenalsgatan 11, Stockholm ★ 300 kontor över hela landet.
Head Office: Arsenalsgatan 11, Stockholm ★ 300 branches throughout the country.
Siège social: Arsenalsgatan 11, Stockholm ★ 300 succursales dans tout le pays.
Hauptkontor: Arsenalsgatan 11, Stockholm ★ 300 Filialen im ganzen Lande.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.